

фінансових результатів своєї роботи, так і для отримання можливості правильного відрахування податків.

Отже, проаналізувавши всі складові підготовки учнів до фермерської діяльності, ми дійшли висновку, що для ефективного здійснення даного процесу необхідно об'єднати зусилля з підготовки учнів до сільськогосподарських професій, виховання майбутніх економістів, менеджерів, спеціалістів у правознавстві, переробній галузі, бухгалтерії, та ін.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю. Співпраця сільських шкіл і професійно-технічних закладів у професійному навчанні учнів. // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2005. – № 1. – С. 18-22.
2. Коберник О.М., Ткачук С.О. Програма з трудового навчання для сільської школи // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2004. – № 2. – С. 36-40.
3. Колмыкова В. А. Психолого-педагогические аспекты адаптации молодого учителя к сельской социальной среде / В. А. Колмыкова // Проблемы морально-нравственного развития личности и общества: сб. науч. трудов Всероссийской конференции “Мораль и нравственность”. – Кемерово: “Фирма Полиграф”, 2004. – С. 30–32.
4. Кучерявий А.О. Формування готовності учнів до фермерської праці за допомогою курсу “Основи фермерського господарства” // Соціалізація особистості: Зб. наук. праць. – К.: НПУ, 1999. – Випуск 4. – С. 252-255.
5. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Трудове навчання 10-11 класи. – К.: Шкільний світ, 2001. – С. 3-28.
6. Терещук А. Формування системи знань з основ сучасного сільськогосподарського виробництва в учнів загальноосвітньої школи. // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2006. – № 2. – С. 2-5.
7. Шабага С. Інтегративний характер загальнотрудових умінь у трудовій підготовці сільських школярів. // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2006. – № 5. – С. 5-9.

УДК 371.134: 373.2

Л.В. Лохвицька

ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ПЕДАГОГІЧНИМИ КАДРАМИ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ (З ДОСВІДУ РОБОТИ)

У статті розглядаються особливості організації науково-методичної роботи з педагогами дошкільних навчальних закладів. Розкриті питання специфіки взаємодії з вихователями. Визначено дієві методи роботи з педагогічними працівниками. Окреслені основні принципи щодо удосконалення їхнього фахового рівня.

The peculiarities of organization of scientific-methodical work with teachers of preschool educational institutions are considered in this article. The question of specific character of interaction with teachers is revealed. The effective methods of work with pedagogical personnel are determined. The basic principles to their professional skills are emphasized.

Постановка проблеми. Сучасний період розвитку освіти в Україні характеризується процесом реформування в усіх її галузях. Не залишився поза увагою й такий напрям як дошкільна освіта. Зміст дошкільної освіти викладений в основних державних документах – Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні (1999 р.), Законі України “Про дошкільну освіту” (2001 р.) та ін. [1; 4]. Виходячи з окреслених у них завдань, можемо говорити про явище диверсифікації – народження нових структур, типів, форм роботи з дітьми. Це, в свою чергу, зумовлює необхідність перебудови роботи з дошкільними педагогічними кадрами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У роботах Л. Даниленко, В. Пуцова, Л. Набоки та ін. [2; 5] розкриваються питання професійного удосконалення практичних педагогічних працівників. Зокрема, зазначається, що педагоги впродовж усієї своєї діяльності мають постійно підвищувати фаховий рівень, виконуючи соціальне замовлення суспільства щодо розвитку, виховання і навчання підростаючого покоління. Це має бути не просто робота освітницького характеру, а індивідуально-творчий підхід спрямований на задоволення потреб педагогічних кадрів у професійному зростанні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Проаналізовані літературні джерела дають підстави зробити умовивід, що у вказаних матеріалах мова йде про вчителів, методистів, керівників загальноосвітніх навчальних закладів. Поза увагою науковців залишилися педагогічні працівники дошкільних навчальних закладів. Відповідно, це питання і стане предметом нашого розгляду.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Розкрити особливості організації науково-методичної роботи з педагогами-дошкільниками, враховуючи сучасні вимоги дошкільної освіти. Показати специфіку взаємодії з виховательським контингентом. Охарактеризувати найбільш дієві методи науково-методичного забезпечення професійного удосконалення педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу дослідження. З 1992 року (з часу заснування кафедри дошкільної педагогіки) у Державному вищому навчальному закладі “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди” відбувається тісне співробітництво між викладачами та дошкільними працівниками міста, що й засвідчує процес інтеграції науки і практики. Пропонуємо деякі матеріали науково-методичної роботи, що пройшли апробацію в рамках зазначеної взаємодії.

Модернізація (апгрейд) методичної роботи полягає в здійсненні особистісно-орієнтованого підходу, що базується на засадах демократизму, врахуванні індивідуальності кожного вихователя. Тобто, зміна тенденцій в діяльності дошкільних навчальних закладів вимагає адекватних змін у роботі з педагогічними кадрами. Якщо ми ставимо за мету – підготувати нового педагога, здатного працювати в сучасних умовах розвитку освітнього простору, то маємо розробити певну систему дій – коучінг (тренінг) аби досягти бажаного результату – реалізації завдань дошкільної освіти (ст. 7 Закону України “Про дошкільну освіту” [4: 6]).

Звісно, робота з дорослим контингентом є дещо складнішою, ніж навчання студентів, оскільки це люди, які вже мають деякий досвід, навчалися за певними методиками. Тому вважаємо за доцільне виокремити наступні перешкоди, котрі доводиться долати:

- вплив освітніх традицій (особливо, коли мова йде про вихователів, які мають багаторічний педагогічний стаж);
- почуття дискомфорту, яке спричиняють будь-які зміни;
- брак мотивації до змін;
- брак моделей та інформації, стосовно ефективності удосконалення професійної майстерності.

Науково-методичну роботу з педагогічними кадрами дошкільних навчальних закладів слід здійснювати виходячи з такого контексту:

- вихователі є досить зайнятими людьми, тому заходи мають бути сплановані з повагою до них як особистостей та з урахуванням їхнього часу;
- вони надзвичайно покладаються на попередні знання та досвід;
- короткотермінова пам'ять дорослих погіршується, а довготермінова – покращується;
- зорові та слухові здібності дорослих з віком погіршуються;
- рівень енергії дорослих є нижчим і швидкість їхньої реакції сповільнюється;
- індивідуальні відмінності у дорослих є більш вираженими, ніж у дітей;
- процес зміни для дорослих є дуже складним, вони звикли до стереотипів;
- вони бояться показати свої невдачі та помилки;

- надають перевагу колегіальним групам підтримки для опрацювання, обговорення пропонованого матеріалу

Крім цього, проведення роботи з дошкільними працівниками має свою **специфіку**. Вони краще сприймають у тих випадках коли:

- вмотивовані до відпрацювання нових навичок професійної діяльності;
- створений позитивний комфортний клімат у середовищі колег;
- використовуються інтерактивні методи, які відповідають різним стилям і способам навчання;
- активізуються їхні знання і вміння;
- самостійно контролюють процес навчання;
- мають достатньо часу на засвоєння нових знань і вмінь;
- створюється ситуація успіху в досягненні поставленої мети;
- забезпечується можливість використання і випробування отриманих знань на практиці;
- усі учасники залучаються у процес взаємодії.

Першими, хто ініціював такий підхід у науково-методичній роботі з дошкільними педагогічними кадрами, був Всеукраїнський фонд “Крок за кроком”. Взнявши за основу рекомендації, розроблені тренерами [3], нами були відібрані найбільш дієві **методи**:

Таблиця 1.

Методи науково-методичної роботи з педагогічними кадрами дошкільних навчальних закладів

<i>Назва методу</i>	<i>Мета використання</i>	<i>Характеристика методу</i>
Мозкова атака	для викладу нової інформації	збір різноманітних ідей
Карусель	для відпрацювання заданої теми, яку можна поділити на підтеми	робота в підгрупах; вироблення власних позицій
Кути	Для колективного навчання, визначення слухних помилкових позицій та шляхів обдумування теми	Збір інформації щодо початкових знань; формування навичок робити вибір, шукати обґрунтування свого вибору та практикуватися в уважному вислуховуванні інших точок зору
П’ять слів – три слова	активізація наявних знань	Робота в парах, обстоювання власної точки зору з певної теми, аргументація вибору
Інтерв’ю за три кроки	колективне навчання (у парах)	Обмін інформацією, формування вміння слухати, оцінювати і використовувати у власній діяльності досвід інших.

У процесі проведення тренінгових занять з вихователями дошкільних навчальних закладів на теми розвитку дошкільної освіти сьогодення були вироблені наступні **принципи**:

- зміцнення мотивації учасників; заохочення їх до взаємодії;
- застосування інтерактивних вправ, різноманітних сучасних технік взаємодії (інтелектуальних – розв’язування проблем, випадків з практики, проведення дискусій; емоційних – ігри, рольові ігри, обговорення; фізичних – конструкційні проекти, ігри-розминки, рухові ігри тощо);
- використання як матеріалу для вправ реальних завдань і проблем, які стоять перед педагогічними працівниками;
- пропонування завдань з високою ймовірністю досягнення учасниками успіху, з мінімальним ризиком поразки;

- пояснення перебігу різних форм роботи і характеру очікувань від, що забезпечувало учасникам почуття комфорту;
- застосування шкали труднощів – від простих і легких завдань – до більш складних;
- обов'язкове оцінювання належним чином зусиль, підкреслення досягнень та успіхів учасників;
- врахування індивідуальних і вікових відмінностей у способах і стилях навчання;
- надання позитивного зворотного зв'язку;
- забезпечення обміну досвідом учасників тренінгів;
- використання передового педагогічного досвіду;
- звертання до випадків критичних ситуацій з практики роботи вихователів;
- створення можливості практичного застосування того, що вони чують або бачать протягом тренінгу;
- кількаразове повторення, особливо того, що викликає найбільші труднощі в учасників;
- запобігання перевтомі учасників;
- раціональне використання перерв.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Таким чином, узагальнення вищевикладеного дає підстави стверджувати, що проведення науково-методичної роботи з педагогічними кадрами дошкільних навчальних закладів має базуватися на реальних потребах та проблемах сучасної дошкільної освіти, сприяти удосконаленню їхнього професійного фаху. Для наступної співпраці плануємо розробити систему заходів щодо вивчення і реалізації нової Базової програми розвитку дошкільника “Я у Світі”.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К.: Ред. журн. “Дошкільне виховання”, 1999. – 62 с.
2. Даниленко Л. Інноваційний освітній менеджмент: навч. посіб. / Лідія Даниленко. – К.: Главник, 2006. – 144 с. (Серія “Психол. Інструментарій”).
3. Навчання дорослих: тренінг для тренерів / [упоряд. Н. Софій]. – К.: Крок за кроком, 2001. – 230 с.
4. Про дошкільну освіту: Закон України. – К.: Ред. журн. “Дошкільне виховання”, 2001. – С. 4-33.
5. Професійний розвиток педагогічних працівників: практична андрагогіка: [наук.-метод. посіб. / за заг. ред. В. І. Пуцова, Л. Я Набоки]. – К., 2007. – 228 с.

УДК 37.018(07)

В.М. Малихіна

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядаються проблеми підготовки студентів до інноваційної діяльності. Особливу увагу автор звертає на важливість використання інноваційних педагогічних технологій, технологізації педагогічних процесів. Розкриваються особливості запровадження конкретних форм інноваційної роботи на прикладі проведення цільових семінарів з майбутніми фахівцями для підготовки їх до впровадження інновацій в практику дошкільних закладів.

The article deals with the problems of preparing students for innovational activity. Particular attention is given to importance of usage innovational pedagogical methods, technologization of pedagogical process. Peculiarities of inculcation of certain innovational work-